

Buna chatscha da tschiervs e da chamutschs

Cifras dal la chatscha auta 2014

■ (cc) **Bunas chatschas da tschiervs e da chamutschs ed ina chatscha mediocra da chavriels han procurà che las chatschadras ed ils chatschaders grischuns èn per gronda part cuntents. Tranter las regiuns datti dentant grondas differenzas.** Per ademplir ils plans da prelevaziun da tschiervs d'atun chatscha speziala en bunamain tut las regiuns, ina chatscha speziala da chavriels d'atun mo pli en moda restrenschiada en singulas regiuns. 2700 chatschadras e chatschaders èn s'annunziads per la chatscha speziala. Quai èn tants sco anc mai.

Buns effectivs da selvaschina e cundiziuns da chatscha detg favuravlas han gidà a cuntanscher in bun resultat da la chatscha auta 2014. 179 chatschadras e 5235 chatschaders èn sa participads a la chatscha auta grischuna 2014.

relaziun tranter ils animals masculins e feminins betg equilibrada. La grondezza dals effectivs da tschiervs vegn dentant regulada prioritarmain cun sajettar animals feminins. Tras la chatscha d'atun duai l'intervenziun necessaria vegnir fatta principalmain tar ils animals feminins, tut tenor il basegn regional.

Cun differents concepts èsi vegnì empruvà da schliar grondas rotschas da tschiervs en asils da selvaschina. Singulas acziuns han già success, autras main. Il problem da la chatscha da tschiervs che derivan dal parc naziunal svizzer e la problematica dals tschiervs ch'immigreschan pir a la fin da l'atun nà dals chantuns resp. dals pajais vischinants e da territoris da protecziun natirals na sa laschan però er betg schliar uschia.

Differenzas regionalas tar la chatscha da tschiervs

A la chatscha auta tradiziunala dal settember èn vegnids sajettads 3229 tschiervs, quai ch'è in bun resultat. Raschuns essenzialas per quest resultat èn stadas las schluppettadas durant l'emprima emna da chatscha ed il fatg ch'il temp da copulaziun ha cumenzà baud. Bunas pastgiras da stad e differentas acziuns da disturbi avant il cumenzament da la chatscha dastgassan esser il motiv principal per ina buna repartiziun dals tschiervs ed uschia per il bun resultat durant l'emprima emna da chatscha. I dat dentant grondas differenzas regionalas. En ils conturns dal parc naziunal svizzer è puspè ina giada vegnì cuntanschì mo in resultat moderà. Pervia da bunas cundiziuns da pavel en il parc èsi tenor l'esperienza uschia, ch'en spezial ils tschiervs na ston betg bandunar il parc per sa nutrìr.

Cun 1867 taurs-tschieriv sajettads e cun 1362 vatgas-tschieriv sajettadas n'è la

Chatscha da chavriels en la media da blers onns

Cun 2368 chavriels sajettads è il resultat da la chatscha da chavriels en la media da blers onns. En il Grischun dal nord ha la chatscha da chavriels già in bler meglier resultat ch'en il Grischun dal sid. Quai mussa la situaziun da l'enviern passà 2013/14 cun in dir enviern da la vart dal sid e cun in enviern miaivel da la vart dal nord. Passa 1400 chavriels morts han stuì vegnir registrads fin la fin da matg 2014 sco selvaschina disgraziada.

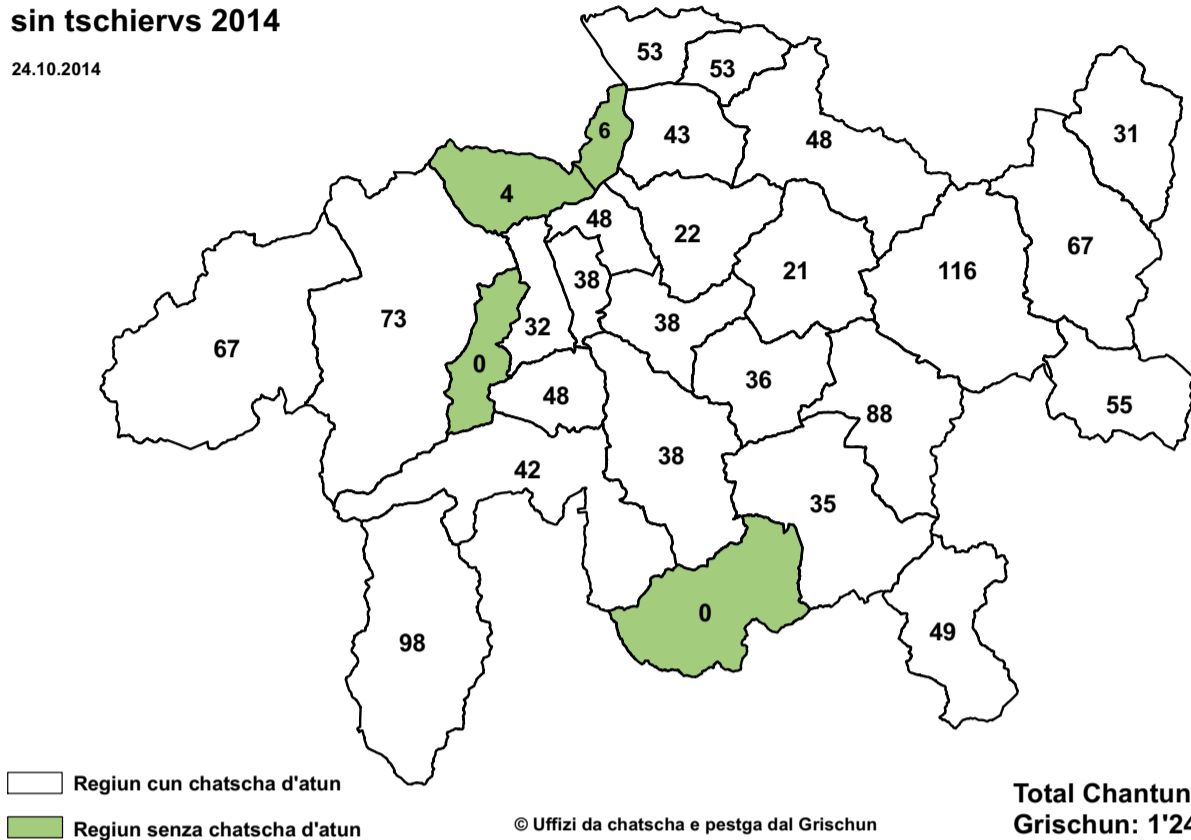
Ils quatter ultims dis da chatscha èn vegnids sajettads en Engiadina, en Val Müstair ed en Bregaglia 37 ansiels-chavriel.

Buna chatscha da chamutschs

Cun 2988 animals sajettads è resultada ina buna chatscha da chamutschs. Quella sa mova en il sectur previs. Tar la spessegia dals effectivs da chamutschs datti grondas differenzas regionalas. En territoris bain accessibels è il squitsch da chatscha fitg grond, en territoris periferics

Plan da la chatscha d'atun sin tschiervs 2014

24.10.2014

percenter cleramain pli pitschen. Cun ina strategia precauta duai vegnir evità ch'er la chatscha chaschunia in svilup negativ dals effectivs da chamutschs. En differentas regiuns han ins stuì registrar cas da tschorvadad da chamutschs.

Realisaziun consequenta da la planisaziun da la chatscha

Pervia dals gronds effectivs da tschiervs d'atun – cun excepziun da la Bregaglia, da las regiuns enturn il Calanda e da la regiun parziala Stussavgia – en l'entir chantun ina chatscha d'atun sin tschiervs. Tranter las regiuns datti dentant grondas differenzas. Il plan da prelevaziun è en la dimensiun da l'onn precedent. Grondas chatschas d'atun èn necessarias en ils conturns dal parc naziunal svizzer. Ina giada dapli sa mussi er ch'igl è necessari da pudair gulivar differenzas regionalas en ina segunda fasa da chatscha. Perquai che la situaziun da regiuvinaziun dal gaud è per part nauscha, d'atun ina chatscha consequenta sin ils effectivs da tschiervs.

Mesiras spezialas èn inditgadas pervia dals cas da tuberculosa ch'èn vegnids constatads l'ultim temp tar arments e tar tschiervs en il Vorarlberg. Per incumbensa dal veterinari chantunal vegnan – du-

rant la chatscha speziala – tut ils tschiervs da plirs onns dal Partenz e da l'Engiadina bassa controllads sin tuberculosa.

En passa la mesadad da las regiuns è il plan da prelevaziun da chavriels vegnì ademplì gia durant la chatscha auta. Tar ils chavriels sa concentreschan las intervenziuns anc necessarias cunzunt sin correcturas d'ina chatscha dischequilibrada tranter animals masculins e feminins.

Cuntrari als chamutschs ed als capricorns han ils effectivs da tschiervs e da chavriels ina gronda rata da reproduziun. L'effectiv da primavaira da questas duas speziaz crescha annualmain per bundant in terz fin l'atun. Per ils tschiervs signifitgescha quai in augment annual da var 5000 animals. In dumber d'animals correspondent sto vegnir sajettà mintga onn per cuntanscher almain ina stabilisaziun dals effectivs en il chantun. La chatscha d'atun vul adattar ils effectivs da selvaschina a lur quartiers d'enviern. Uschia vegn realisada la mesura da tgira la pli impurtanta, numnadamain d'adattar la grondezza dals effectivs da selvaschina a la capaciad da lur spazi da viver.

Per la chatscha d'atun èn s'annunziads 2671 chatschadras e chatschaders. Quai èn tants sco anc mai (onn precedent: 2450). Questas chatschadras e

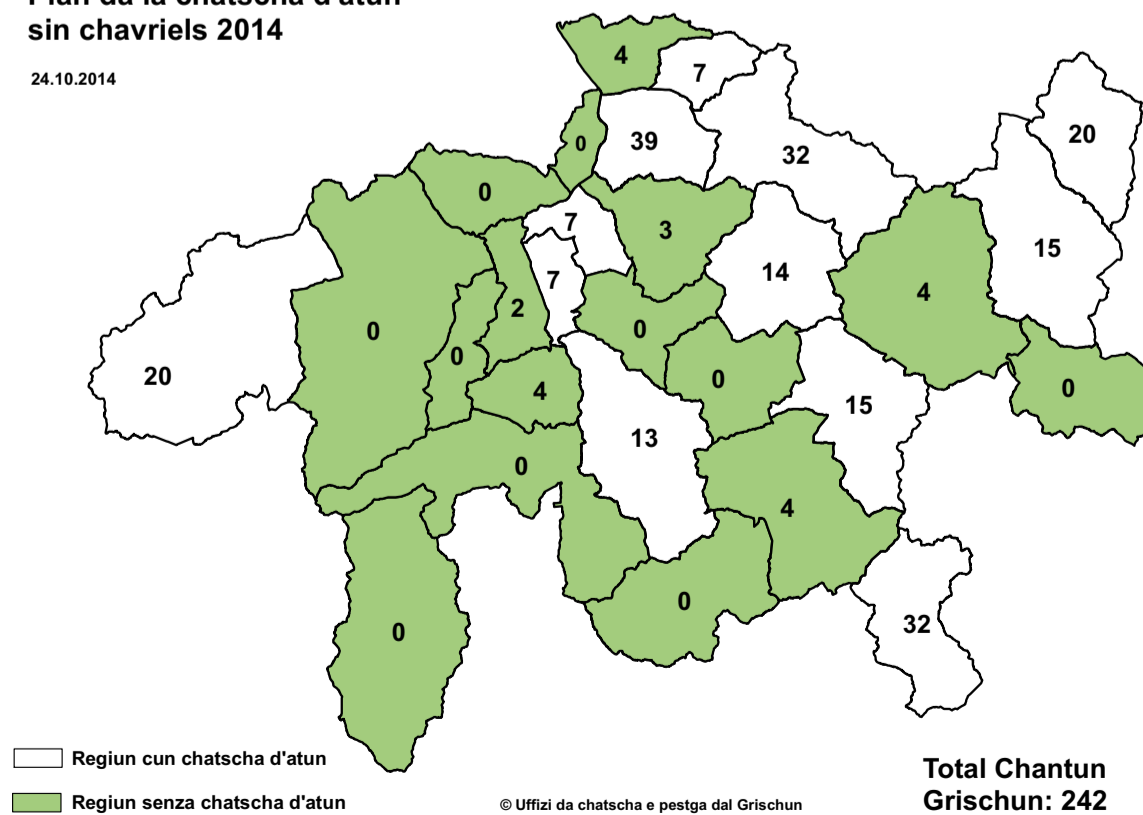
quests chatschaders adempleschan ina incumbensa impurtanta cun adattar ils effectivs da selvaschina a lur quartiers d'enviern. Tras ina chatscha consequenta pon vegnir reducidas las perditas tras selvaschina disgraziada durant l'enviern. Plinavant sa laschan sminuir resp. impedir donn vi dal gaud e vi da culturas agriculas.

Nov sistem d'infurmar ils annunziads per la chatscha speziala

Las chatschadras ed ils chatschaders che dastgan sa participar a la chatscha speziala na vegnan quest onn betg pli infurmad cun ina brev persunala, mabain tras ina publicaziun extendida en il feigl uffizial dal chantun Grischun sco er sin las paginas d'internet da l'uffizi da chatscha e pestga (www.ajf.gr.ch) e da l'uniun grischuna da chatschaders da patenta (www.bkpvjv.ch). Ensem cun ils plans da prelevaziun vegnan publicitgads er ils plans d'emissiu da patenta e las infurmezziuns regionalas. Il num da la regiun, per la quala ina chatschadra u in chatschader è s'annunzià, figurescha da nov sin la patenta da chatscha auta. Quella vala sco conferma dal dretg da sa participar a la chatscha speziala e sto vegnir presentada cun retrair quella patenta.

Plan da la chatscha d'atun sin chavriels 2014

24.10.2014

	Total	masculin	feminin	relaziun m/f
Tschiervs	3229 (3051)	1867 (1722)	1362 (1328)	1:0.73 (0.77)
Chavriels	2368 (2293)	1424 (1387)	944 (908)	1:0.66 (0.65)
Chamutschs	2988 (2839)	1477 (1423)	1511 (1416)	1:1.02 (1.00)
Portgs selvadis	12 (14)	5 (5)	7 (9)	
Total selvaschina d'ungla: 8597 (8198)				

Abschussplan Hirsch- und Rehwild Herbstjagd 2014

Regionen	Hirsch – Cervo		Reh – Capriolo		Herbstjagd	
	Plan total	Plan Sonderjagd	Plan total	Plan Sonderjagd		
Regioni	Piano totale	Piano caccia speciale	Piano totale	Piano caccia sp.	Sonderjagd ja/nein	Gültige Anmeldungen Sonderjäger
Surselva	790		458			
Surselva, Jagdbezirk 1		67		20	Ja, Reh nur Sursassiala	162
Surselva, Jagdbezirk 2		73		0	Ja, Hirsch	228
Heinzenberg	160		137			
Nolla-Bonaduz		32		2	Ja, Hirsch	92
Safien		0		0	Nein	20
Hinterrhein	265		94			
Schams		48		4	Ja, Hirsch	82
Rheinwald/Ferrera-Avers		42		0	Ja, Hirsch	69
Dreibündenstein	290		138			
Domleschg		38		7	Ja	84
Chur-Ems-Churwalden		48		7	Ja	80
Mesolcina-Calanca	390	98	31	0	Si, cervo	130
Mittelbünden	740		354			
Davos		21		14	Ja	95
Bergün-Fillisur		36		0	Ja, Hirsch	92
Albulatal-Brienz-Oberuz		38		0	Ja, Hirsch	81
Surses		38		13	Ja	124
Sur Fuenta Merla	80	35	106	4	Ja, Hirsch	107
Suot Fuenta Merla	180	88	61	15	Ja	144
Bregaglia	70	0	68	0	No	34
Val Poschiavo	160	49	110	32	Si	87
Zernez-Ardez	210	116	98	4	Ja, Hirsch	146
Val Müstair	110	55	71	0	Ja, Hirsch	97
Tschlin-Ramosch-Samnaun	100	31	118	20	Ja	81
Sent-Ftan	180	67	130	15	Ja	149
Herrschaft-Seewis	130	53	93	4	Ja, Hirsch	97
Vorderprättigau	160	53	57	7	Ja	46
Mittel-/Hinterprättigau	190	48	169	32	Ja	97
Igis-Furna-Fideris	140	43	160	39	Ja	81
Untervaz	30	6	27	0	Nein	14
Felsberg	60	4	67	0	Nein	23
Schanfigg	220	22	94	3	Ja, Hirsch	129
GR	4655	1249	2641	242	angemeldet	2671